

**VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ
MINISTERIJOS VIRŠININKAS**

**Į S A K Y M A S
DĖL ATLEIDIMO NUO BAUDŲ IR DELSPINIGIŲ TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2004 m. liepos 26 d. Nr. VA-144
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (Žin., 2004, Nr. [63-2243](#)) 100 straipsnio 2 dalimi ir 141 straipsnio 3 dalimi,
T v i r t i n u pridedamas Atleidimo nuo baudų ir delspinigių taisyklės.

VIRŠININKĖ

VIOLETA LATVIENĖ

PATVIRTINTA
Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininko
2004 m. liepos 26 d.
įsakymu Nr. VA-144

ATLEIDIMO NUO BAUDŲ IR DELSPINIGIŲ TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios Atleidimo nuo baudų ir delspinigių taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato mokesčių mokėtojo atleidimo nuo skaičiuojamų ar apskaičiuotų, bet nesumokėtų arba neišieškotų delspinigių ar jų dalies (toliau – delspinigiai), taip pat nuo paskirtų, bet nesumokėtų ar neišieškotų baudų (toliau – baudos) mokėjimo, kai atitinkamo sprendimo atleisti nuo baudų ir/ar delspinigių priėmimas priklauso Valstybinės mokesčių inspekcijos kompetencijai, tvarką.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ, Žin., 2004, Nr. [63-2243](#)) ir kitų teisės aktų nuostatomis.

3. Šios Taisyklės taikomos ir mokesčius išskaičiuojančiam asmeniui.

4. Šių Taisyklių nuostatos netaikomos mokesčių mokėtojams, kuriems yra iškeltos bankroto ar restruktūrizavimo bylos arba kai bankroto procedūros vykdomos ne teismo tvarka.

5. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

mokesčių administratorius – centrinis mokesčių administratorius ir vietos mokesčių administratorius;

centrinis mokesčių administratorius – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos;

vietos mokesčių administratorius – apskrities valstybinė mokesčių inspekcija.

Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka MAĮ ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II. ATLEIDIMO NUO DELSPINIGIŲ PAGRINDAI

6. Mokesčių mokėtojas nuo delspinigių gali būti atleidžiamas, jeigu:

6.1. delspinigiai buvo apskaičiuoti nuo vieno mokesčio nepriemokos, bet tą patį laikotarpį mokesčių mokėtojas turėjo to paties ar kito mokesčio permoką, ir MAĮ 87 straipsnis nedraudžia įskaityti nurodytų sumų;

6.2. yra MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje nustatytas pagrindas (išdėstytas šių Taisyklių 7 punkte);

6.3. kitais atvejais, kai delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Šis atleidimo pagrindas gali būti taikomas tik mokesčių mokėtojams – fiziniams asmenims.

III. ATLEIDIMO NUO BAUDŲ PAGRINDAI IR SĄLYGOS

7. Nuo paskirtų baudų mokėjimo mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas:

7.1. jei mokesčių mokėtojas įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo;

7.2. jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tokiomis aplinkybėmis nelaikomi mokesčių mokėtojo ar jo darbuotojų veiksmai ar neveikimas, taip pat mokesčių mokėtojo nemokumas;

7.3. kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žalos biudžetui;

7.4. kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu pateiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais.

8. Mokesčių mokėtojas nuo paskirtos baudos gali būti atleistas tik tuo atveju, kai:

8.1. su paskirta bauda susijęs mokestis yra sumokėtas;

8.2. su paskirta bauda susijęs mokestis yra priverstinai išieškotas;

8.3. su paskirta bauda susijusio mokesčio sumokėjimo terminas MAĮ 88 straipsnyje nustatyta tvarka yra atidėtas arba išdėstytas.

IV. ATLEIDIMAS NUO BAUDŲ IR DELSPINIGIŲ

9. Mokesčių mokėtojas nuo baudų ir/ar delspinigių gali būti atleidžiamas pateikus laisvos formos raštišką prašymą atleisti nuo baudų ir/ar delspinigių (toliau – prašymas):

9.1. per patikrinimo rezultatų tvirtinimą ar per mokestinio ginčo nagrinėjimą;

9.2. kai mokesčių mokėtojas neprašo atleisti nuo baudų ir/ar delspinigių per patikrinimo rezultatų tvirtinimą arba per mokestinio ginčo nagrinėjimą, bet prašymą atleisti nuo tų pačių baudų ir/ar delspinigių pateikia atskirai (toliau – atskiras prašymas).

10. Mokesčių mokėtojas nuo baudų ir/ar delspinigių gali būti atleidžiamas mokesčių administratoriaus iniciatyva (nesant mokesčių mokėtojo prašymo):

10.1. patikrinimo rezultatų tvirtinimo ar mokestinio ginčo nagrinėjimo metu;

10.2. kai yra MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytas pagrindas (išdėstytas šių Taisyklių 6.1 punkte).

V. PRAŠYMO PATEIKIMAS

11. Esant MAĮ 100 straipsnio 1 dalyje ir 141 straipsnio 1 dalyje nustatytiems (išdėstytiems šių Taisyklių 6 ir 7 punktuose) pagrindams, prašymas pateikiamas:

11.1. vietos mokesčių administratoriui ar centriniam mokesčių administratoriui, – kai mokesčių mokėtojas prašo atleisti nuo baudų ir/ar delspinigių patikrinimo rezultatų tvirtinimo atveju;

11.2. centriniam mokesčių administratoriui, – kai mokesčių mokėtojas prašo atleisti nuo baudų ir/ar delspinigių mokestinio ginčo nagrinėjimo atveju;

11.3. vietos mokesčių administratoriui, – kai pateikiamas atskiras prašymas.

12. Mokesčių mokėtojas prašymą mokesčių administratoriui gali pateikti asmeniškai, atsiųsti paštu ar per teisės aktų nustatyta tvarka įgaliotą asmenį.

13. Patikrinimo akto tvirtinimo atveju mokesčių mokėtojas prašymą gali išdėstyti pastabose dėl patikrinimo rezultatų tvirtinimo ir jį pateikti per MAĮ 131 straipsnyje nustatytą rašytinių pastabų dėl patikrinimo akto tvirtinimo pateikimo terminą tam mokesčių administratoriui, kuriam pagal kompetenciją pavesta tvirtinti patikrinimo rezultatus.

14. Mokestinio ginčo atveju mokesčių mokėtojas prašymą gali išdėstyti skunde dėl mokestinio ginčo ir jis turi būti pateiktas per MAĮ 152 straipsnyje nustatytą terminą centriniam mokesčių administratoriui per tą vietos mokesčių administratorių, kurio aptarnaujamoje teritorijoje jis yra įregistruotas mokesčių mokėtoju.

15. Atskirą prašymą, pateikiamą šių Taisyklių 9.2 punkte išdėstyto atveju, mokesčių mokėtojas turi pateikti tam vietos mokesčių administratoriui, kurio aptarnaujamoje teritorijoje jis yra įregistruotas mokesčių mokėtoju.

16. Prašyme (nepriklausomai nuo to, kuriam mokesčių administratoriui jis pateikiamas) mokesčių mokėtojas turi nurodyti:

16.1. savo pavadinimą arba vardą, pavardę, identifikacinį numerį arba asmens kodą, adresą ar gyvenamąją vietą, jeigu turi, – telefoną, faksą;

16.2. nuo kokio mokesčio baudų ir/ar delspinigių ir jų sumos prašo atleisti (išskyrus, kai prašymas pateikiamas patikrinimo rezultatų tvirtinimo atveju. Šiuo atveju mokesčių mokėtojas gali nenurodyti prašomos atleisti baudų ir/ar delspinigių sumos);

16.3. atleidimo nuo baudų ir/ar delspinigių pagrindą;

16.4. jeigu mokesčių mokėtojas prašo atleisti nuo baudų, tai šiame prašyme turi būti nurodyta, ar yra įvykdyta nors viena iš MAĮ 141 straipsnio 2 dalyje (išdėstytų šių Taisyklių 8 punkte) nustatytų sąlygų.

17. Kartu su prašymu mokesčių mokėtojas turi pateikti šį prašymą pagrindžiančius dokumentus. Sunkią ekonominę (socialinę) padėtį liudijančios aplinkybės turi būti patvirtintos kompetentingų institucijų išduotais dokumentais.

18. Prašymo pateikimas sustabdo šių baudų ir/ar delspinigių priverstinio išieškojimo procedūras iki mokesčių administratoriaus atitinkamo sprendimo dėl atleidimo nuo baudų ir/ar delspinigių (toliau – Sprendimas) priėmimo dienos. Mokesčių administratorius kiekvienu išieškojimo procedūrų sustabdymo atveju turi spręsti klausimą dėl mokesstinės prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonių taikymo.

VI. PRAŠYMO NAGRINĖJIMAS

19. Mokesčių mokėtojo prašymą nagrinėja:

19.1. tas mokesčių administratorius, kuris priima sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo, – kai prašymas išdėstytas pastabose dėl patikrinimo rezultatų;

19.2. centrinis mokesčių administratorius, – kai prašymas išdėstytas skunde dėl mokesstinio ginčo;

19.3. tas vietos mokesčių administratorius, – kurio aptarnaujamoje teritorijoje įregistruotas mokesčių mokėtojas, pateikęs atskirą prašymą.

20. Prašymas, išdėstytas pastabose dėl patikrinimo rezultatų tvirtinimo ar skunde dėl mokesstinio ginčo, priimamas atitinkamai skundai ar pastaboms priimti nustatyta tvarka.

21. Tais atvejais, kai atleidimo nuo baudų ir/ar delspinigių klausimas sprendžiamas per patikrinimo akto tvirtinimą arba per mokesstinį ginčą, jis turi būti išnagrinėtas šiems procedūroms nustatyta tvarka ir terminais. Tokiu atveju Sprendimas išdėstomas patikrinimo akto tvirtinimo sprendime arba mokesstinio ginčo išnagrinėjimo sprendime.

22. Tuo atveju, kai pateikiamas atskiras prašymas, jis priimamas pagal vietos mokesčių administratoriaus nustatytas gaunamos korespondencijos registravimo ir tvarkymo taisykles.

23. Atskirą prašymą, taip pat kartu su šiuo prašymu pateiktus dokumentus vietos mokesčių administratorius turi išnagrinėti per Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – Viešojo administravimo įstatymas, Žin., 1999, Nr. [60-1945](#)) 28 straipsnyje nustatytą terminą. Atskiro prašymo nagrinėjimo terminas pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai vietos mokesčių administratorius jį gauna.

24. Kai atskiras prašymas neatitinka šių Taisyklių 16 ir 17 punktuose nustatytų reikalavimų, vietos mokesčių administratorius turi informuoti mokesčių mokėtoją raštu, kad jo atskiro prašymo nagrinėjimas sustabdomas iki to laiko, kol jis iki rašte nurodyto laiko nepateiks visų reikalingų duomenų (dokumentų). Apie tai, kad mokesčių mokėtojas informuotas, vietos mokesčių administratoriaus darbuotojas antrą mokesčių mokėtojui išsiųsto rašto egzempliorių turi įsegti į jo bylą. Šio punkto nuostata netaikoma Taisyklių 16.2 ir 29 punktuose nustatytoms išlygoms.

25. Kai atskiram prašymui išnagrinėti būtina papildomos informacijos, vadovaudamasis Viešojo administravimo įstatymo 22 straipsnio nuostatomis vietos mokesčių administratorius gali oficialiai paprašyti mokesčių mokėtoją papildomų duomenų (dokumentų) nagrinėjamu klausimu. Mokesčių mokėtojas papildomus duomenis (dokumentus) turi pateikti per vietos mokesčių administratoriaus nustatytą terminą.

26. Jeigu mokesčių mokėtojas papildomų duomenų (dokumentų) pateikti negali per vietos mokesčių administratoriaus nustatytą terminą, jis gali motyvuotu prašymu paprašyti pratęsti jį pateikimo terminą. Mokesčių mokėtojo prašymą pratęsti papildomų duomenų (dokumentų)

pateikimo terminą vietos mokesčių administratorius turi išnagrinėti ir apie tai informuoti mokesčių mokėtoją per 5 darbo dienas.

27. Į atskiro prašymo nagrinėjimo terminą neįskaitomas laikotarpis, kuris nustatytas papildomiems duomenims (dokumentams) pateikti.

28. Jeigu mokesčių mokėtojas per vietos mokesčių administratoriaus nustatytą terminą arba per pratęstą terminą dokumentų nepateikia, laikoma, kad prašymas nepateiktas.

29. Tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas prašyme nenurodo konkrečios baudų ir/ar delspinigių sumos, mokesčių administratorius tokį prašymą nagrinėja ir šią sumą nustato pagal kartu su prašymu pateiktus dokumentus (sprendimą dėl baudos paskyrimo, sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo) ar vadovaujantis pas mokesčių administratorių turimais duomenimis (dokumentais).

VII. SPRENDIMO PRIĖMIMAS

30. Sprendimus priima:

30.1. mokesčių administratoriaus padalinys, nagrinėjantis mokesčių mokėtojo pateiktas pastabas dėl patikrinimo rezultatų, – kai Sprendimas išdėstomas patikrinimo akto tvirtinimo sprendime;

30.2. centrinio mokesčių administratoriaus padalinys, nagrinėjantis mokestinius ginčus, – kai Sprendimas išdėstomas skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimo sprendime;

30.3. vietos mokesčių administratoriaus padalinys, nagrinėjantis mokesčių mokėtojo pateiktas pastabas dėl patikrinimo rezultatų tvirtinimo, – kai Sprendimas priimamas pagal atskirą prašymą, kuris pateiktas sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo pagrindu ir šių Taisyklių 9.2 punkte nurodytu atveju;

30.4. vietos mokesčių administratoriaus padalinys, vykdamas įskaitymo procedūras, – kai mokesčių mokėtojas šių Taisyklių 10.2 punkte nurodytu atveju atleidžiamas nuo delspinigių vietos mokesčių administratoriaus iniciatyva.

31. Išnagrinėjęs mokesčių mokėtojo prašymą, mokesčių administratorius turi priimti vieną iš tokių sprendimų:

31.1. prašymą patenkinti;

31.2. prašymo nepatenkinti;

31.3. prašymą patenkinti iš dalies.

32. Sprendimas priimamas tik tuomet, kai mokesčių mokėtojas pateikia visus reikalingus dokumentus, patvirtinančius, kad yra pagrindas jį atleisti nuo baudų ir/ar delspinigių.

33. Mokesčių administratorius Sprendime turi:

33.1. nurodyti Sprendimo priėmimo pagrindą;

33.2. nurodyti, nuo kokių mokesčių baudų ir/ar delspinigių ir jų sumų atleidžiamas. Delspinigių suma gali būti nenurodyta šių Taisyklių 35 punkte nurodytu atveju.

33.3. išdėstyti faktus ir aplinkybes, kurios pripažįstamos svarbiomis atleidžiant nuo baudų ir/ar delspinigių;

33.4. nurodyti mokesčių mokėtojo teisę apskūsti priimtą Sprendimą ir tokio apskundimo terminus.

34. Jeigu priimamas sprendimas prašymą patenkinti iš dalies arba jo nepatenkinti, Sprendime turi būti nurodyti motyvai, dėl kurių nuspręsta prašymą patenkinti iš dalies arba jo nepatenkinti.

35. Tuo atveju, kai mokesčių administratorius patikrinimo metu nustatė, kad mokesčių mokėtojas turėjo mokesčio nepriemoką, bet tą patį laikotarpį mokesčių mokėtojas turėjo to paties ar kito mokesčio permoką, kurios suma didesnė už patikrinimo metu nustatytą (apskaičiuotą) mokesčio nepriemokos sumą arba yra jai lygi, ir pagal MAĮ 87 straipsnį nedraudžiama permokėtų sumų įskaityti nustatytoms mokesčių nepriemokoms padengti, tai Sprendime nurodoma, kad mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo už nesumokėtus mokesčius skaičiuojamų delspinigių.

36. Tais atvejais, kai atleidimo nuo baudų ir/ar delspinigių klausimas sprendžiamas pagal mokesčių mokėtojo pateiktą atskirą prašymą, dėl jo priimamas atskiras Sprendimas.

37. Vietas mokesčių administratorius, atleisdamas mokesčių mokėtoją nuo delspinigių savo iniciatyva šių Taisyklių 10.2 punkte nurodytu atveju, tokio atleidimo klausimą turi išnagrinėti mokesčių permokų įskaitymo procedūroms nustatyta tvarka ir terminais bei sprendimą atleisti nuo delspinigių įforminti sprendime įskaityti mokesčio permoką (skirtumą).

38. Sprendimus pasirašyti turi atitinkamo mokesčių administratoriaus viršininkas ar jo tam įgaliotas pareigūnas.

39. Mokesčių administratorius priimtą Sprendimą mokesčių mokėtojui turi įteikti vadovaudamasis MAĮ X skyriaus nuostatomis.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. Sprendimas ir su juo susiję dokumentai turi būti saugomi mokesčių mokėtojo byloje vadovaujantis Bendrųjų dokumentų saugojimo rodykle, patvirtinta Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugpjūčio 15 d. įsakymu Nr. 38 (Žin., 1997, Nr. [78-2006](#)).

41. Mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus ginčai dėl atleidimo nuo baudų ir/ar delspinigių sprendžiami MAĮ IX skyriuje nustatyta tvarka.

42. Pasikeitusių Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ar kitų teisės aktų nuostatomis dėl atleidimo nuo baudų ir/ar delspinigių tvarkos būtina vadovautis iš karto, nelaukiant šių Taisyklių pakeitimų.
